

1. ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ ΣΤΟΝ ... ΤΡΑΜΠ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...09/07/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: ...09/07/2026

Σελίδα: 12

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π. Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Από τον Πλάτωνα στον... Τράμπ

Με την Τουρκία (πρόεδρος Ερντογάν) να βγαίνει εμφανώς κερδισμένη (σε επίπεδο υποσχέσεων τουλάχιστον για F-35, κινητήρες, κ.λπ., όσα αξία έχουν οι υποσχέσεις του προέδρου Τραμπ) η Διάσκεψη Κορυφής της Αγκυρας θα περάσει μάλλον στην Ιστορία ως η συνάντηση που επιταχύνει τον εξευρωπαϊσμό του NATO. Ή, με άλλα λόγια, το NATO που γνωρίζαμε τελείωσε λίγο-πολύ στην Αγκυρα, ανεξάρτητα από το τι λέει η Διακήρυξη που υιοθετήθηκε. Αποτελεσματικό NATO χωρίς τη θεμελιακή αξία, δηλαδή την εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο πλευρών του Ατλαντικού (στο άρθρο 5), δεν μπορεί να υπάρξει. Και οι δηλώσεις Τραμπ στην Αγκυρα έδειξαν ότι δεν υπάρχει.

Ο λόγος των ευρωπαϊών ηγετών στην Αγκυρα και ο εντεινόμενος εξευρωπαϊσμός του NATO θέτουν μείζονος σημασίας ταυτοτικά προβλήματα για την Ευρώπη, ιδιαίτερα την ΕΕ. «Η Ευρώπη θα πρέπει να μάθει να μιλά τη γλώσσα της ισχύος», είπε πριν από λίγα χρόνια (2022) ο τότε ύπατος εκπρόσωπος ΕΕ Ζοζέ Μπορέλ. Φαίνεται ότι την «έμαθε» σε σημείο που τείνει να ξεχάσει οποιαδήποτε άλλη γλώσσα όπως τη μπηρική γλώσσα του δικαίου, της δημοκρατίας και κυρίως της ειρήνης. Και βεβαίως του Πλάτωνα. Ο λόγος των ευρωπαϊών ηγετών του NATO που ακούσαμε στην Αγκυρα ήταν απογοητευτικός. Ούτε η φωνή του Πλάτωνα, ούτε των Καντ, Γκαίτε, Βολταίρου, Μοντεσκιέ, Σαίξπηρ, Μονέ, Ντελέρ μπορούσε να ακουστεί. Λες και γύρω από το τραπέζι μαζί με τον Ντόναλντ Τραμπ και τον Μαρκ Ρούτε είχαν παρακαθήσει πολλοί ευρωπαίοι Μακιαβέλι αλλά λίγοι Μονέ ή Σπινέλι. Περιέργως, όλοι μιλούσαν με πάθος, σχεδόν εμμονικά, για την ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας, της οικονομίας του πολέμου, τον εξευρωπαϊσμό του NATO, κ.λπ. Η Ευρώπη, με άλλα λόγια, έδειξε τις εσωτερικές αντιφάσεις της και τα διλήμματα. Μπορεί να είναι ισχυρή μόνο όταν και εφόσον είναι η Ευρώπη των αξιών, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων (μαζί με την Ευρώπη της ισχύος). Διαφορετικά μπορεί να είναι η Ευρώπη της ισχύος ως μία αναποτελεσματική εκδοχή των ΗΠΑ. Κατέχουν όλη την ισχύ, αλλά κάνουν τους πολέμους όπου τους επιχείρησαν (Αφγανιστάν, Ιράν, κ.λπ.). Η Ευρώπη θα πρέπει να είναι μια νέου τύπου υπερδύναμη που θα συνδυάζει την ισχύ με το δίκαιο. Να κατανοεί ότι «εάν θέλεις ειρήνη, θα πρέπει να εργάζεσαι για την ειρήνη» (si vis pacem para pacem) και όχι μόνο να προετοιμάζεσαι για τον πόλεμο (που τελικώς καταλήγει σε πόλεμο).

Στην Αγκυρα, η Ευρώπη έδειξε ότι οδηγείται κυρίως από τις φωνές εκείνες που έχοντας παρασυρθεί από τη λογική Τραμπ υμνολογούν την προετοιμασία για τον πόλεμο και χτίζουν μια μηχανή που υπηρετεί αυτό τον στόχο μονοδιάστατα. Η Ευρώπη χρειάζεται την κοινή άμυνα και νέες ικανότητες, δεν χρειάζεται όμως τους ανορθολογισμούς πάνω στην άμυνα. Καθώς διαθέτει στρατιωτικές ικανότητες που ξεπερνούν αυτές της Ρωσίας όπως δείχνει η εμπειρία της Ουκρανίας, η οποία τα τελευταία χρόνια στηρίζεται στην Ευρώπη για να στριμώξει τη Ρωσία (και πιστοποιεί μελέτη του IISS). Η Ευρώπη θα πρέπει επομένως να επινοήσει ένα νέο τύπο διεξαγωγής του πολέμου με βάση τα μαθήματα της Ουκρανίας και άλλων πολέμων και κυρίως τις αξίες της. Και να εργάζεται για την ειρήνη στη βάση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Εν κατακλείδι, μετά τη συνάντηση της Αγκυρας, οδεύουμε προς:

- α) ένα νέο ευρωπαϊκότερο NATO
 - β) μια νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλειας κι άμυνας
 - γ) μια νέα Τουρκία με ισχυρότερο ρόλο εντός και εκτός NATO
- Νέες προκλήσεις για την Ελλάδα (αλλά όχι φοβίες)...